

TEKST: ERIK ADRIAENSSENS

bijscholing bergbeklimmen

PROBLEMEN TIJDENS EEN TOCHT

Stel je voor: je wandelt met z'n tweeën op een gletsjer. De ene spalt na de andere, maar overal ligt er een laagje sneeuw zodat je niet alle kloven ziet. Natuurlijk ben je netjes ingebonden, hou je 20 meter afstand, en omdat je met slechts twee in het touw zit heb je een aantal vlinderknopen als remknoop voorzien: zeven of negen, omdat dat net zo uitkomt. Mooi zo. Er kan jullie weinig gebeuren, het weer is helder, de top sluipt dichterbij, je wandelt op een eigen tempo.

Tot je plots merkt dat je touwgenoot wegzakt. Met een ruk word je naar voren getrokken. Gelukkig zijn er remknopen en doen ze hun werk. Je slaagt erin de val te stoppen, met beide voeten in de sneeuw gedruwd zit je nu neer en je begint verwoed met je piolet een 'dode man' te maken, zodat je gauw de last van je gordel af kan halen. Het touw sleurt aan je gordel, je moet tegelijk in de sneeuw hakken en je verzetten tegen het gewicht van je kameraad. Komaan, nog dieper moet die piolet. Oef, eindelijk diep genoeg, sneeuw erop stampen, nog sneeuw erbij schuiven, erop meppen met al je kracht, een bandlus errond met ankersteek. Vervolgens de prusik die je eerst op je touw hebt gezet verbinden met de bandlus via een centrale carabiner en hem naar voren duwen – en dan eindelijk, langzaam, de last overbrengen naar de piolet. Hij houdt. En goed, want de sneeuw is al een beetje pappig zodat de piolet stevig zit.

Bon. Eerst een zelfzekering leggen, en nu even gaan kijken naar die kameraad in zijn spalt. Aan de rand van de spalt even naar beneden turen. Verdorie, hij hangt vrij diep. Zeker drie knopen zijn mee in de kloof geschoten. Nu ja, wat wil je: die rugzak weegt zwaar, hij is zelf ook stevig gebouwd, om dat tegen te houden moest je sowieso goede papieren in huis hebben. Je roept. Oké, hij roept terug. Maar hij meldt dat hij zijn arm zodanig heeft gestoten dat er van helpen niks in huis zal komen. "Haal me maar op", roept hij. "En wacht niet te lang, ik sta hier met mijn voeten in ijswater."

Jaja. Hoe ga je dat doen? Seilrolle, dat ken je. Maar daarvoor moet je kameraad mee helpen. Münchhausen techniek ken je ook, daarmee zou je jezelf wel uit de spalt helpen. Hij kent die techniek ook, maar met een gekwete arm zal dat niet lukken. Een takel dan maar. Dat ken je nog wel: een takel met hulptouw vanop de rotsen, iets dergelijks.

Oké, je begint eraan. Een takel met hulptouw: een Zwitserse takel naar het schijnt. Het lukt. Je touweinde heb je vastgezet aan de centrale carabiner, je omlooppunt voorzie je van een teruglooprem met je ropeman. Langzaam maar zeker komt je kameraad hoger uit de spalt. Zijn voeten zijn al uit het koude water, oef. Maar dan kom je met die verdomde vlinderknopen aan je omlooppunt. Geen mogelijkheid om ze door de teruglooprem te jagen. Je zit geblokkeerd. En wat erger is: je kameraad zit ook geblokkeerd, in de spalt. Had je maar de bijscholing bergbeklimmen gevolgd. Daar had je dat allemaal geleerd. En nog veel meer...

AANKOMST BIJSCHOLING

We - dat zijn Géza en ikzelf - komen een paar dagen vroeger dan de anderen aan in Dachstein. Het regent beneden, en dit betekent dat er boven heel wat sneeuw valt. Een stevige wandeling vangt dan veel op. De bergen zijn mooi, maar je leert al gauw dat ook de valleien prachtig zijn: de bloemen zijn in dit voorjaarsseizoen op hun mooist, de gemzen en de steenbokken houden van de rust van dit seizoen en vertoeven lekker laag in de valleien.

Als alternatief programma voor klettersteigen, rotsklimmen of andere alpiene uitstapjes mag dit er wel wezen. Zelfs de 'toerist uithangen' is voor een keer wel eens leuk. De boer met Schotse Hooglandrunderen ziet ons graag komen en laat ons van het lekkers proeven dat hij met hun vlees maakt.

Als dan de vier andere opleidingsgenoten toekomen ('s nachts om 5 uur, ocharme) kan de opleiding vlot van start gaan. Na een stevig ontbijt nemen we even later de kabelbaan naar 2700 meter. Meteen de sneeuw in om... de Zwitserse takel van binnen en van buiten te leren kennen.

Omdat dat toch niet zo'n evidentie is oefenen we ook de volgende dag deze takel. En we hebben een paar lawinebiepers, sondes en schoppen bij, dus ook daarmee kunnen we ons wel wat bijscholen: begraven en zoeken maar naar die lawinebiepers. Best leuk, en je leert dat die toestellen sterk geëvolueerd zijn in vergelijking met die oude bakjes van vroeger. De 'feinsuche' is met die nieuwe software op de Mammut Pulse een pak correcter en makkelijker geworden. Heerlijk spelen in de sneeuw dus, maar wel met een pittig ondertoontje.

Een lekkere beklimming met een shunt voor de tweede man is ook een leuke ontdekking. Een shuntman moet niet veel meer kunnen dan klimmen, voor zijn beveiliging is hij aangewezen op de begeleiding van de eerste en de laatste man. Mooi, dat hebben we dan ook weer in de praktijk gebracht op heerlijk ruwe kalkrots met een laagje sneeuw en ijs erop. Al goed dat er af en toe kan gezekeerd worden op de langslappende klettersteig.

's Avonds krijgen we nog een pak uitleg over sneeuwholbouw. Grappig, maar ook best leerzaam. Dat sneeuwhol zal in de toekomst toch iets comfortabeler, droger en warmer worden.

“GEEN MOGELIJKHEID OM ZE DOOR DE TERUGLOOPREM TE JAGEN. JE ZIT GEBLOKKEERD. EN WAT ERGER IS: JE KAMERAAD ZIT OOK GEBLOKKEERD, IN DE SPALT. HAD JE MAAR DE BIJSCHOLING BERGBEKLIMMEN GEVOLGD.....”

ZEKEREN

Aan volgende zes voorwaarden moet voldaan zijn om op het lichaam te 'mogen' zekeren als je op een stand staat: je mag niet met je hoofd ergens tegenaan getrokken kunnen worden als je voorklimmer valt (pas op: je kan gemakkelijk anderhalf meter omhoog getrokken worden bij een val – hang je zelfzekering dus een behoorlijk eind van je stand af!). Verder mag het gewichtsverschil tussen jullie beiden niet te groot zijn (130% is daarbij een maximum), moet je als zekeraar al ervaring hebben met het houden van een voorklimmersval, mag er geen botsingsgevaar zijn tussen de voorklimmer en de naklimmer en mag de val de zekeraar niet naar opzij trekken. Tenslotte moet steeds een dummyrunner geplaatst worden (als je stand niet al te solide is kan je ook de 'plusclip' methode gebruiken: je klimt eventjes door naar een volgende tussenzekering en hangt het touw daar alvast al in).

De laatste opleidingsdag bouwen we standplaatsen. Verbeelding, hoekjes, kantjes, barsten, rotskoppen: alles is goed om een stand mee te bouwen. Het zingen van de slaghaken in de rots klinkt ons als een mooie sopraanstem in de oren. De friends worden ook weer eens met de kalkrots in contact gebracht en de klemblokken en piolets krijgen ook allemaal hun rol te spelen in de zekeringsketen.

Een stevige beklimming van een graat zit er niet in. De sneeuw heeft alle goede grepen bedekt met een zacht poederlaagje, veel standvastigs is er niet te vinden behalve een klettersteig. Dat doen we dan ook: een vrij eenvoudige klettersteig (Koppenkarkopfklettersteig) op en af, en we hebben weer een frisse dag buiten gespeeld. Alpinisme kan soms ook gewoon fijn zijn.

De laatste dag ontbijten we nog lekker en dan is het weer huiswaarts door de vele files in Duitsland. Tja, dat hoort er dan ook bij.

EPILOOG

Bedankt Bart, voor de goede begeleiding en het nooit aflatende enthousiasme. Brenda, voor de vele kritische vragen die dikwijls toch een ander aspect belichten. Marc, voor de rustige aanwezigheid, knie-gerelateerde aanbevelingen en gedegen stap. Albert, voor de leuke verhalen, de grappige noot, eigenlijk het zout en de peper bij deze opleiding (al goed ook, want met die vele regen en sneeuw was het toch wat waterig anders). Géza, voor de vele uren autorijden, de plezierige dagen vooraf en het samen klimmen tijdens de opleiding. En Hanne, voor het naadloos organiseren van deze vierdaagse.